

AMNESTY – EN MANDERETTIGHEDSORGANISATION

Tirsdag den 11. august 2015 vedtog Amnesty International at arbejde for at ”dekriminalisere alle aspekter af sexarbejde på globalt plan”. Man mener, at denne politik vil fremme prostitueredes menneskerettigheder og ligestilling.

Samtidig åbner organisationen i resolutionen for, at stater kan indføre restriktioner på salg af sex (prostitution), såfremt disse ikke diskriminerer den prostituerede. Hvad der menes med, at organisationen dermed modsiger sit formål om fuld dekriminalisering, er uvis.

Man slår også fast, at man ikke ønsker at arbejde nationalt for at gøre prostitution til et arbejde. Alligevel benævner Amnesty i sin resolution om prostitution konsekvent den prostituerede som sexarbejder og prostitution som et sexarbejde.

Resolutionen blev onsdag den 12. august 2015 fulgt op af pressearbejde fra de nationale afdelinger af Amnesty. Her gøres det klart, at organisationen vil arbejde for en fuld afkriminalisering af alle former for prostitution, også af de, der køber sex, og af de, der tjener på andres prostitution som ruffere. Den danske vicegeneralsekretær Trine Christensen bekræftede i P1 Morgen bl.a., at afkriminalisering af rufferi også er Amnesty Danmarks målsætning for fremtidens arbejde på prostitutionsområdet.

Det er klar tale. Amnesty har valgt sexindustriens side og forladt kampen for kvinders menneskerettigheder. Amnesty er ikke længere en fremadskuende menneskerettighedsorganisation, men en bagudskuende manderettighedsorganisation.

8. marts-initiativet anbefaler, at man melder sig ud af Amnesty Danmark, fordi

- kvinder ikke er en salgsvare
- prostitution ikke er et arbejde
- en legalisering af rufferi vil skade kvinders rettigheder
- sexkøb er vold mod kvinder og bør være strafbart.

Amnesty går imod kvinders menneskerettigheder

Når prostitution gøres til et sexarbejde, afskriver man det menneskerettighedssyn, der er bærende for de FN-konventioner, der omhandler prostitution og menneskehandel, herunder Kvindekonventionen fra 1979 og Europa-Parlamentets vedtagne resolution om prostitutionsindflydelse på ligestilling fra 2014.

I disse internationale dokumenter arbejder man ud fra et grundlæggende menneskeretligt syn om, at prostitution ikke er et arbejde, hvorfor ingen legalt bør have lov til at udnytte andres sårbare situation i prostitution. Bl.a. slår man i Kvindekonventionen fast, at de deltagende stater skal tage alle passende forholdsregler, herunder gennemføre lovgivning, med henblik på at hindre enhver form for handel med kvinder og udnyttelse af kvinder ved prostitution. Det betyder oversat bl.a., at rufferi bør være forbudt, fordi det beskytter kvinder mod, at andre udnytter deres prostitution.

Europa-Parlamentet slår i resolutionen om prostitution og ligestilling bl.a. fast, at prostitution er vold mod kvinder og en alvorlig hindring for ligestilling mellem kønnene. Og anbefaler, at alle EU-lande forbyder køb af sex for at begrænse denne vold. Også Europarådet nævner i sin resolution fra 2014 om bekæmpelse af menneskehandel, at en kriminalisering af sexkøb er den lovgivningsmodel, der er bedst til at bekæmpe handel med mennesker til prostitution.

Amnesty ønsker som sagt ikke at ansvarliggøre købersiden og fremme kvinders rettigheder. Man vil i stedet arbejde for, at det er så let som muligt for mænd at udnytte kvinder i prostitution ved at arbejde imod den nordiske model, hvor sexkøb er forbudt. Modellen er indført i Sverige, Norge og Island, i Canada, Nordirland, Sydkorea og de baltiske lande samt er på vej i Frankrig og Irland.

Sexindustriens mekanik

I prostitution er der tre parter: 1) den prostituerede, 2) den, der køber sex, og 3) den, der tjener på andres prostitution – rufferen/alfonsen.

Amnestys politik vil betyde:

1. at prostituerede ikke bør straffes for eller underlægges tvangsmæssig helbreds kontrol i forbindelse med deres prostitution
2. at sexkøbere ikke bør pålægges nogen former for retlige eller andre restriktioner, at de ikke hindres i at købe sex, og
3. at rufferi ikke bør straffes, men lovliggøres, således at man frit kan tjene på andres prostitution ved fx at organisere bordeldrift og escortvirksomhed.

Dekriminalisering af prostitution bør altid følges af kriminalisering af sexkøb

At Amnesty vil arbejde for en dekriminalisering af den prostituerede er sympatisk. Prostituerede bærer mange steder i verden ikke alene den smertefulde byrde at blive solgt til sex, men også det fulde ansvar for mænds ret til at udnytte dem i prostitution - de anholdes, fængsles og mishandles. Dette er grove menneskerettighedskrænkelser og bør selvfølgelig ophøre.

Danmark vedtog da også i 1999 at dekriminalisere de prostituerede for at fremme deres rettigheder. Danmark har altså allerede i 1999 indført punkt 1. I Danmark undlod man samtidig at kriminalisere den overgribende part, sexkøberen, for at bremse sexindustriens vækst, herunder væksten i handel med kvinder (punkt 2).

Dette sker i mange lande. Man dekriminaliserer den prostituerede i bedste mening og for at begrænse antallet af personer i prostitution – fordi man ved, hvor skadelig og farlig prostitution er - men undlader at gå til problemets rod. Man vil ikke begrænse mænds ret til at begå seksuel vold mod prostituerede for penge – drivkraften bag sexindustriens globale ekspansion og den omfattende menneskehandel til prostitution.

Dekriminalisering af den prostituerede bør *altid* gå hånd i hånd med en kriminalisering af den part, der begår overgrebene i prostitution. Hvis man ikke i samme moment erkender, at sexkøberne er sexindustriens levebrød og de, der begår volden mod de prostituerede, og derfor kriminaliserer køb af sex, åbner man en ladeport.

For sexindustriens parter vil *altid* efterfølgende presse på for, at også rufferi lovliggøres – med argumentet om, at det vil fremme den prostitueredes vilkår, sikkerhed og rettigheder. Mens det i virkeligheden drejer sig om at få mulighed for at etablere bordeldrift, escortvirksomhed, internetformidling af prostitution osv. uden risiko for at blive sigtet for rufferi.

Dette er nøjagtig, hvad der er sket i Amnestys tilfælde. Amnestys prostitutionsresolution har rod i et politikpapir skrevet for nogle år siden på baggrund af et intensivt lobbyarbejde fra en af Englands største alfonsere, Douglas Fox. Fox meldte sig ind i Amnesty og brugte sit medlemskab til at starte den politikudvikling, vi nu ser resultatet af. Samme Fox har også været en drivende kraft i etableringen af og

talsperson for den engelske fagforening for såkaldte sexarbejdere, trods det faktum, at han er alfons ("arbejdsgiver").

Amnesty har altså været i seng med sexindustrien og giver med sin beslutning om at støtte sexarbejde og rufferi uden at røre sexkøberne det, industrien vil have: carte blanche til ikke blot at fortsætte sin globale ekspansion, men til at gøre det under dække af, at man via rufferi fremmer prostitueredes menneskerettigheder. Nu med backup fra verdens største tidligere menneskerettighedsorganisation.

Samme mønster så vi efter den danske dekriminalisering af prostitution i 1999. Sexindustrien var ikke sen til at kræve mere liberalisering. Sexarbejdernes Interesseorganisation og Seksualpolitisk Forum har gennem de seneste 8 år krævet fuld legalisering af rufferi, en politik, der støttes af De Konservative (2012) og Liberal Alliance (2012 og ff.). Argumenterne ligner Amnestys: Hvis man får lov at tjene penge på bordeldrift og gør prostitution til et almindeligt arbejde, vil de prostituerede få det meget bedre. Og: En begrænsning af mænds ret til at købe sex vil få de prostituerede til at gå under jorden.

Dette er intet andet end stråmandsargumenter for, at sexindustrien ønsker så lempelige vilkår som muligt. Intet er bedre for en ruffer end et land, hvor der ikke sker nogen form for regulering eller kontrol af sexindustrien. Så er pengene størst og arbejdet for at høste dem mindst.

Eksemplet med alfonsen Fox, der lobbyer for prostitueredes såkaldte rettigheder til at blive solgt i prostitution er ikke enestående. Menneskerettighedsargumenterne er ofte fremført af sexarbejderorganisationer, der, når man skraber lidt i lakken, viser sig i stedet at bestå af bordelejere, sexkøbere osv. De er arbejdsgiverrepræsentanter, der udgiver sig for at være arbejdstagere. Dette er tilfældet i mange lande. Det er disse organisationer, Amnesty har valgt at alliere sig med, og hvis politik de nu ønsker gennemført på verdensplan.

Konsekvensen af Amnestys prostitutionspolitik

Amnesty skelner mellem fri og tvungen prostitution og mellem prostitution og menneskehandel. Og påstår, at man har truffet sin beslutning på baggrund af forskning og undersøgelser. Man kunne ønske, at Amnesty i stedet havde set lidt på virkeligheden.

Diskussionen om det frie valg i prostitution er meningsløs i en globaliseret verden, hvor krige, væbnede konflikter, klimakatastrofer og fattigdom tvinger millioner af kvinder til at prostituere sig for at overleve – eller hvor mange tusinde kvinder tvinges ind i prostitution som et effektivt krigsførelsesinstrument. Sexindustrien udnytter kvinders globale sårbarhed og handler kvinder ind i især de industrialiserede landes sexindustrier, hvor pengene er store, fordi sexkøberne er velhavende. Hvis man ikke vil begrænse selve industrien som system gennem restriktiv lovgivning, vil den blot vokse sig endnu større.

I både Tyskland og Holland har man levet med Amnestys model i ca. 15 år. Her er prostitution et "almindeligt" arbejde, ligesom det er fuldt lovligt at tjene på andres prostitution (rufferi). Det har bl.a. medført, at Holland har en omfattende handel med kvinder. Stort set ingen prostituerede organiserer sig i fagforeninger, og omfanget af prostitution er enormt.

I Tyskland ser det ikke bedre ud. Menneskehandlen til prostitution er ude af kontrol, siger politiet, de ser kun toppen af isbjerget, hvad angår handlen med kvinder, og heller ikke her organiserer de prostituerede sig i fagforeninger, som var et af de store mål, da man indførte modellen i 2001. Samtidig er sexindustrien enorm

med mere end 400.000 prostituerede. Man er nu i gang med at lappe på den erkendt fejlslåede legalisering af rufferi.

I begge lande er kvinder helt almindelige salgsvare, som kan købes i særligt indrettede huse og kvarterer. I Holland vises kvinderne desuden frem i glasbure/vinduer, så mænd kan se varerne, inden de beslutter sig.

Det er disse lovgivningsmodeller, Amnesty ønsker at arbejde for, fordi man mener, de vil fremme kvinders rettigheder og ligestilling.

Amnesty støtter mænds vold mod kvinder

Amnesty ønsker ikke at begrænse mænds ret til at udnytte kvinder i prostitution ved at forbyde køb af sex. Det er ellers den eneste model, der har vist sig at kunne dæmme op for sexindustriens kontrol over kvinder ved at anerkende, at prostitution er vold mod kvinder, og at seksuel vold bør straffes på lige fod med andre former for vold. At kvinder har ret til et liv uden prostitution. Tværtimod ønsker Amnesty at fremme mænds ret til at udnytte kvinder i prostitution ved at arbejde for at afskaffe forbud mod sexkøb i de lande, hvor denne lovgivning er indført.

Det kan undre, at Amnesty er så optaget af at fremme alfonseres og sexkøberes vilkår og fortælle, at verden bør gøre alt, hvad den kan for at fastholde kvinders mulighed for at prostituere sig, koste, hvad det vil.

Amnesty er bl.a. imod en kriminalisering af sexkøb, fordi det gør det vanskeligere at prostituere sig (fordi kundeunderlaget bliver mindre). Dette er ifølge Amnesty en dårlig ting. Men at det er vanskeligt at prostituere sig, fordi der er færre kunder, er en god, ikke en dårlig ting. Det betyder, at færre kvinder handles til lande, der har forbudt køb af sex, og at de nationale prostituerede må se sig om efter en beskæftigelse, der er langt mindre farlig og ødelæggende for den enkelte. Intet er så farligt for en kvinde som prostitution. Volden er høj, en del prostituerede forsvinder, en del slås ihjel, mange ender med varige skader på krop og psyke.

Amnesty nævner i sin resolution heller ikke vigtigheden af exitprogrammer for prostituerede, men skriver sig i stedet med sin sexarbejderretorik ind i fortællingen om, at prostitution ikke er skadelig – det mest skadelige er, at man i de fleste kulturer ser ned på den prostituerede. Ophører dette kulturelle stigma, får prostituerede kvinder kraft og selvtillid, er argumenterne.

Det burde have vakt til eftertanke hos Amnesty, at det største stigma, der møder kvinder i prostitution, er sexkøbernes nedladende syn på kvinder. Det er jo især sexkøbere, der behandler og taler ekstremt nedsættende om kvinder i prostitution. Det kan man se ved selvsyn, hvis man går ind på en af de internetsider, hvor sexkøbere anmelder prostituerede, altså beskriver de kvinder, de har købt, som fx den danske side eroguide.dk.

Samtidig er der intet, der tyder på, at det at være prostitueret i Tyskland eller Holland er forbundet med mindre stigma end for 15 år siden, da man legaliserede industrien. Tværtimod har prostitutionen taget mere og mere groteske former som årene er gået i de to lande med storbordeller, flat rate-bordeller og salg af sex uden beskyttelse som nogle af eksemplerne.

I sexarbejderdiskursen argumenterer man sexkøberen helt ud af fortællingen. Den seksuelle akt er en frigørende og ikke-skadelig nydelse, og de, der mener noget andet, er moralister. Så længe det er et frit valg.

Men prostitution er højst et betinget valg for langt de fleste prostituerede. Mange har kun dårlige alternativer at vælge mellem, endnu flere har slet ikke et reelt valg. Noget, bl.a. nogle af de tidligere svenske prostituerede fortæller i evalueringen af den svenske sexkøbslov fra 2010. De siger i rapporten bl.a., at de ikke synes, der findes frivillig prostitution, og at udnyttelsen i prostitution ikke er noget, man vil se eller forstå, mens man er i prostitution.

Amnesty ved, at mange prostituerer sig p.g.a. fattigdom og manglen på alternativer. Men deres løsning er stadig at støtte en kamp for, at sexindustrien får så frie tøjler som muligt til at lægge prostitutionen til rette på en måde, så *flest* muligt kvinder kan blive *længst* muligt i prostitution.

Men hvorfor vil en menneskerettighedsorganisation ikke beskytte kvinder ved at arbejde for, at de får ret til et liv UDEN prostitution? Hvorfor står man ikke fast på, at alle har ret til et liv uden prostitution, fordi prostitution er farlig? Hvorfor slås man ikke i stedet for uddannelse, arbejde og anstændige levevilkår for alle jordens kvinder? Hvorfor støtter man en politik, der bevisligt konsumerer endnu flere kvinder ind i prostitution – og lader, som om det er gennem såkaldt frivillig prostitution, kvinder finder vejen til frigørelse og ligestilling?

Igen kunne man ønske, at Amnesty havde set på virkeligheden.

Prostitutionens mekanik

For det er i helt overvejende grad kvinder og børn, der sælges i prostitution, og mænd, der køber prostituerede. I de tilfælde, hvor unge mænd prostituerer sig, er køberne også i helt overvejende grad andre mænd. Prostitution er et stærkt kønnet fænomen, og mænds ansvar for at udnytte andre seksuelt for penge er til at få øje på.

Prostitution udtrykker manglen på ligestilling og respekt for kvinder i sin reneste form: den prostituerede kvinde reduceres til et seksuelt salgsobjekt og sættes til salg for mænd. Prostitution er en industrialiseret form for mænds seksuelle vold mod kvinder.

Undersøgelser viser, at volden mod prostituerede er mere omfattende end mod andre grupper, at de fysiske og psykiske skader er voldsomme, og at mange ønsker at forlade prostitution og skabe sig et andet liv. Men at dette for langt de fleste prostituerede ikke er en reel mulighed.

Det, der i den enkelte sexkøbende mands optik er et lystfyldt samleje med en prostitueret, er i den prostitueredes verden et ud af en lang række samlejer, hun lægger krop til for at skaffe penge til sig selv og de, der organiserer hendes prostitution: ruffere, alfonser, menneskehandlere. Et ud af en lang række seksuelle overgreb, hvis ødelæggende kraft kan være så voldsom, at mange prostituerede ender med psykiske og fysiske mén.

At definere en så livsødelæggende praksis som et sexarbejde er ikke blot naivt, det er kynisk.

Volden mod prostituerede kommer ikke ud af den blå luft. Den begås af mænd, der køber sex. Den kan have mange ansigter – være fx fysisk, psykisk, materiel eller af økonomisk karakter. Men kernen i volden er den selvfølgelighed, hvormed mænd køber sex: Jeg betaler dig for at have magten over dig, mens du er allermest sårbar, og jeg gør det, bare fordi jeg kan. Dette over-underordningsforhold, som også er prostitutionsstigmaets kerne, er kulturelt betinget og kan ikke fjernes ved at omdefinere prostitution som et arbejde eller legalisere retten til at tjene på andres prostitution. Magten/retten til at fornede kvinder seksuelt er sexkøberens turn on. Fornedelsen af den prostituerede er kommet for at blive.

Amnesty vil ikke adressere mænds ansvar. Man påstår at arbejde for ligestilling og mod vold mod kvinder. Man beskriver, at prostituerede udsættes for vold og er sårbare. Men ignorerer voldsmanden i prostitution. Han skal gå fri, dekriminaliseres, beholde sin magtposition.

Med den position lukker organisationen endegyldigt for retten til at kalde sig en menneskerettighedsorganisation.